

NIEUWSBRIEF

Ledenblad van de natuur- en milieuvereniging

V.Z.W. De Mark

Tasseniersstraat 1 - 1570 Galmaarden

Januari – juli 2026

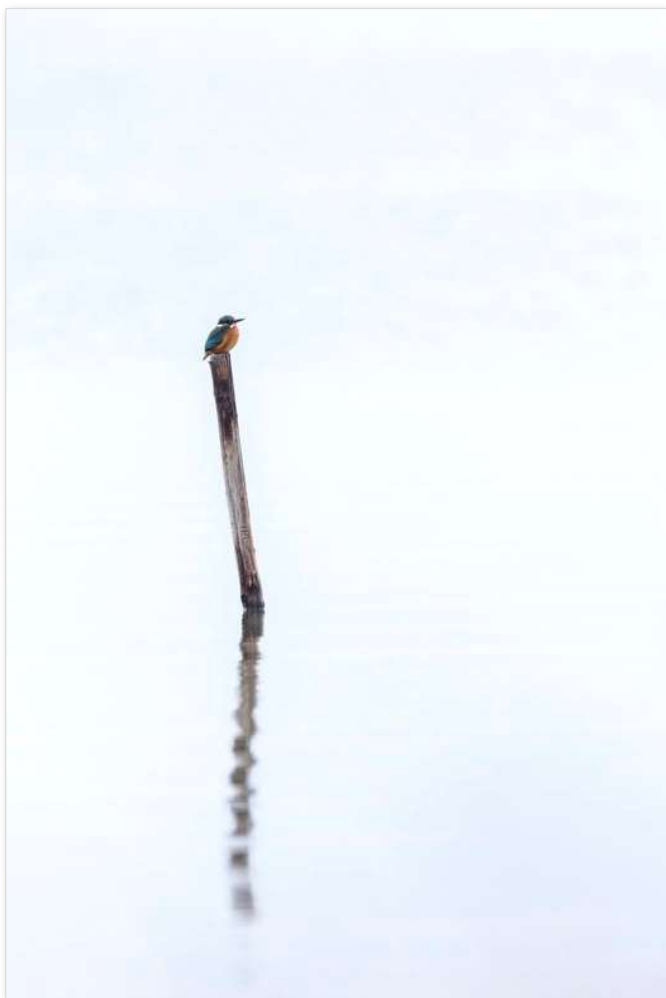

Foto Johan Ooghe

Beste leden,
Beste sympathisanten,

Moge 2026 u gezondheid, geluk en een warm hart voor de natuur brengen.

“Natuurbehoud, natuurstudie, natuurbeleving” is een slogan die bij Natuurpunt vzw reeds lang meegaat. We sloten ons daar met vzw De Mark veertig jaar geleden bij aan.

Het zijn drie houdingen die, als ze toegepast worden, lichaam en geest ten goede komen voor elk van ons.

Elke tweede zaterdag van de maand organiseert vzw De Mark een werkdag voor het natuurbehoud in één van de reservaten “De Markvallei”, Het “Kluysbos” of “Hof ten Berg”.

Studie en kennis van de soortenrijkdom ligt aan de basis van wat men in een gebied gaat uitvoeren. De leden die interesse hebben in studiewerk kunnen zich in kleine groepjes daartoe organiseren.

De aanleg van wandelpaden in de reservaten nodigen dan weer uit tot natuurbeleving, bewondering en verwondering over de biodiversiteit en de continue veranderingen waaraan die onderhevig is. In onze activiteitenkalender vind je verschillende wandelingen met gidsen, die de bezienswaardigheden in de reservaten aanwijzen.

André Prové, voorzitter

**Steun de aankoop en het beheer van onze reservaten!
Stort uw lidgeld van 20 euro (zie pag. 16).**

ACTIVITEITENKALENDER

Dinsdag 3 februari	Startdatum yogalessen
Vrijdag 6 maart	Algemene vergadering
Zaterdag 14 maart	Snoeiles in het Dominicanessenklooster te Herne
Zaterdag 18 april	Landschapswandeling in Galmaarden
Zondag 19 april	Lentewandeling in het Kluysbos
Zondag 24 mei	Voorjaarswandeling in de Markvallei - i.s.m. Natuurpunt Pajottegem
Zondag 21 juni	Gluren bij de burenen: Zomerwandeling Kesterheide
Zaterdag 27 juni	Landschapswandeling in Herne
Zaterdag 11 juli	Landschapswandeling tussen Vollezele en Oetingen

Activiteiten Natuurpunt Pajottegem: https://www.natuurpunt.be/agenda?text_input=pajottegem

WERKDAGEN: help je mee (zie ook pag. 14)

Data waarop de werkdagen doorgaan van 8u30 tot 12u30:
Zaterdag 10 januari, 14 februari, 14 maart, 11 april, 09 mei, 13
juni en 11 juli

STARTDATUM WEKELIJKSE YOGALESSEN

Dinsdag 3 februari

- Waar :** Baljuwhuis Marktplein Galmaarden
Brouwerzaal
- Wanneer :** Vanaf 3 februari tot en met 2 juni 2026
Dinsdagen van 20 u tot 21u30 (met 30 min. volledige
ontspanning/meditatie)
- Prijs :** 10 € voor niet leden, 9 € voor leden van vzw de Mark
Betaling gebeurt bij aanvang van iedere les
- Lesgever :** Olivia Seminck
Info en inschrijven bij: olivia.seminck@gmail.com of 0499 315091

YOGA en RELAXATIE

De Vijf Tibetaanse Riten waar we iedere les mee starten, zijn meer dan yoga-oefeningen alleen; het zijn bewegingen die uitblinken in hun eenvoud en ze hebben een verjongend, versoepelend en versterkend effect op lichaam en geest.

Yoga is ook thuiskomen bij jezelf los van de buitenwereld, je grenzen leren respecteren door correct te ademen en los te laten.

Je hoeft helemaal niet soepel of jong te zijn om ermee te starten, je doet wat je op dat moment aankan zonder oordeel.

Na de les is er een verse kruidenthee die je een gezonde nachtrust zal bezorgen.

ALGEMENE VERGADERING

Vrijdag 6 maart

Alle leden zijn welkom op de **Algemene Vergadering** van vzw De Mark.

Dit jaar gaat die door op vrijdag **6 maart om 20u** in de 't **Kelderken (Foyer)** van het Baljuwhuis.

Op deze vergadering wordt de werking van de vereniging voorgesteld en een financieel jaarverslag gebracht.

Snoeiles fruitbomen

Zaterdag 14 maart

- Waar :** Dominicanessenklooster, Heilige Geeststraat 24 in Herne
Wanneer : Zaterdag 14 maart om 14 uur
Prijs : leden: gratis, niet leden: 2 euro
Lesgever : Frans Vandenbosch

We kijken vooreerst naar het resultaat van de snoeibeurt die we er vorig jaar hielden. Jarenlang werd er in deze boomgaard niet gesnoeid zodat een aantal oude fruitbomen aan verjonging toe zijn.

We krijgen uitleg over het aanschaffen en het onderhouden van snoeigereedschap. Nadien wordt de techniek van het snoeien in praktijk gebracht.

Tot slot krijgen we een korte initiatie over het enten van fruitbomen.

LEER JE STREEK KENNEN:

Landschapswandeling Galmaarden

- Waar :** Samenkomst in de mooie tuin van het Baljuwhuis te Galmaarden
Wanneer : Zaterdag 18 april, vertrek om 14 uur – einde rond 16u
Prijs : Leden vzw De Mark en Natuurpunt: gratis, niet leden: 2 euro
Gids : Pablo

Pablo neem ons mee voor een stevige landschapswandeling langs ongekennde trage wegen in de omgeving van Galmaarden.

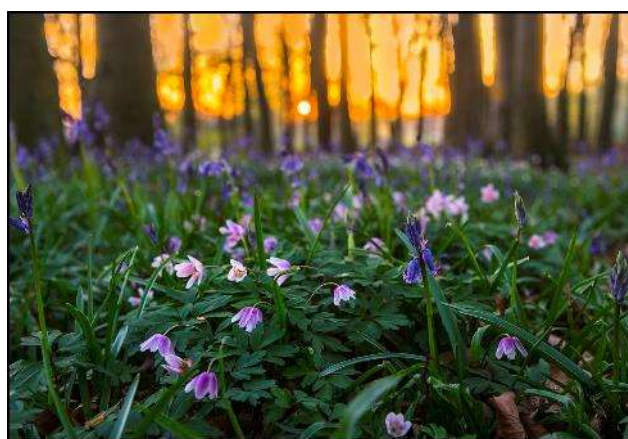

LENTEWANDELING IN HET KLUYSBOS

- Waar :** Samenkomst aan de St.-Pauluskapel
Paulusstraat 16 te Galmaarden
- Wanneer :** Zondag 19 april - vertrek 9u – einde omstreeks 12u
- Prijs :** Leden vzw De Mark en Natuurpunt : gratis
Niet-leden: 2 € per volwassene, kinderen tot 12 jaar gratis
- Gids :** Luc Meert

Het **Kluysbos** is één van de 4 Natuurpunt-reservaten, beheerd door vzw De Mark. Het is een authentiek bron-loofbos met in de lente prachtige tapijten van voorjaarsbloeiers (bosanemonen, wilde hyacinten, daslook, dotterbloemen, enz.).

Deze vormen het hoofdthema van de wandeling, maar daarnaast hebben we ook oog voor andere lenteboden zoals de vele vogels, en voor het spectaculaire Pajotse landschap op de flanken van de Bosberg.

Foto's Luc Cromphout

Voorzie waterdicht schoeisel en gepaste kledij, zeker tijdens een regenachtige periode.

VOLGENDE WANDELINGEN ZIJN IN SAMENWERKING MET NATUURPUNT PAJOTTEGEM

LENTEWANDELING MARKVALLEI

- Waar :** Samenkomst aan de St.-Pauluskapel
Paulusstraat 16 te Galmaarden
- Wanneer :** Zondag 24 mei - vertrek 9u - einde omstreeks 12u
- Prijs :** Leden vzw De Mark en Natuurpunt : gratis
Niet-leden: 2 € per volwassene, kinderen tot 12 jaar gratis
- Gids :** Luc Meert

Gezamenlijke activiteit van Natuurpunt Pajottegem en vzw De Mark.

De Markvallei is het oudste en grootste Natuurpunt-reservaat, beheerd door vzw De Mark. Dit natuurgebied ligt langs beide oevers van het riviertje de Mark tussen de dorpen Galmaarden en Viane. Het is een gevarieerd lappendeken van bloemrijke weiden en graslanden, knotwilgenrijen, houtkanten en bosjes, poelen en moerassen. In mei bereiken de bloemenpracht (waaronder wilde orchideeën) en het vogelgekwel hier hun hoogtepunt.

GLUREN BIJ DE BUREN: Zomerwandeling Kesterheide

- Waar :** De Paddenbroek, Paddenbroekstraat 12, 1755 Pajottegem
Mogelijkheid om te carpoolen: samenkomst Marktplein
Galmaarden (voor de kerk) om 13u30.
- Wanneer :** Zondag 21 juni van 14u tot 17u
- Prijs :** gratis

We starten aan het Plattelandscentrum Paddenbroek vanwaar gids Emile ons meeneemt naar het natuurgebied de Kesterheide.

De Kesterheide in Gooik is de groene parel van het Pajottenland. Een baken van 112 meter boven het landschap! Je geniet er van broekbossen, uitgesproken voorjaarsflora en kleinschalige akkers waar akkervogels thuis zijn.

LANDSCHAPSWANDELING IN HERNE

- Waar :** Samenkomst gemeentehuis Herne
- Wanneer :** zaterdag 27 juni - vertrek 14u – einde omstreeks 16u
- Prijs :** Leden vzw De Mark en Natuurpunt: gratis
Niet-leden: 2 € per volwassene, kinderen tot 12 jaar gratis
- Gids :** Pablo

Leer je streek kennen langs trage wegen.

Pablo neem ons mee voor een stevige landschapswandeling langs ongekeerde trage wegen in de omgeving van Herne.

LANDSCHAPSWANDELING TUSSEN VOLLEZELE EN OETINGEN

- Waar :** Samenkomst centrum Vollezele – aan de Sint-Paulus kerk
- Wanneer :** zaterdag 11 juli - vertrek 14u – einde omstreeks 16u
- Prijs :** Leden vzw De Mark en Natuurpunt: gratis
Niet-leden: 2 € per volwassene, kinderen tot 12 jaar gratis
- Gids :** Pablo

Leer je streek kennen langs trage wegen.

Pablo neem ons mee voor een stevige landschapswandeling langs ongekeerde trage wegen Tussen Vollezele en Oetingen.

*Voorzie voor
al deze
wandelingen
kledij en
schoenen
aangepast aan
het weer.*

De blauwe reiger – deel 3 tekst door Wouter Faveyts - foto's Johan Ooghe

vervolg van het verhaal in vorige nieuwsbrieven (ook via www.vzwdemark.be)

Buiten het broedseizoen

Blauwe Reigers zijn gans het jaar bij ons te zien. Daardoor lijken het gewone lokale standvogels te zijn. Voor een aanzienlijk deel van de vogels klopt dat ook. Vooral oudere reigers trekken niet echt weg uit de ruime omgeving van hun broedplaats. Daar zijn goede redenen voor. Als je in de buurt blijft, ben je er in het vroege voorjaar ook snel bij om hetzelfde nest van vorig jaar in te palmen of een ander goed nest te vinden. Hoe later je als reiger in de kolonie aankomt, hoe minder keuze aan nestplaatsen. Reigers hergebruiken hun nesten in regel in opeenvolgende jaren. Handig dus om op tijd te zijn, zodat het volstaat om het nest van vorig jaar op te frissen in plaats van een heel nieuw nest te moeten bouwen.

Het broedseizoen begint bij reigers trouwens al heel vroeg. Zeker in zachte winters (en die zijn tegenwoordig de regel geworden), beginnen Blauwe Reigers al vanaf december hun broedplaatsen terug op te zoeken. In januari neemt de activiteit toe en vanaf het einde van die maand en zeker in februari kunnen reigers al op eieren zitten. Vanaf eind april vliegen de eerste jongen al uit, dus het broedseizoen zit er voor veel reigers al op voor de zomer begint. Late broedparen of vogels die moesten herbeginnen nadat hun eerste broedsel mislukt was, kunnen dan nog met eieren of kleine jongen zitten.

Jonge reigers kunnen wel ver weg trekken. Er zijn meldingen tot in West-Afrika van in België als kuiken geringde Blauwe Reigers! Veel vogels trekken weg maar minder ver, tot in Zuidwest-Europa. Naarmate ze ouder worden blijven ze (veel) dichterbij huis. Blauwe Reigers uit Noord-Europa zijn in veel grotere mate echte trekvogels. De winters zijn er te streng om het jaar door te blijven.

Een witte neef

Sinds een aantal jaren is de Blauwe Reiger niet meer de enige reiger die regelmatig te zien is in de streek. Grote Zilverreigers worden ook steeds vaker gezien. Die soort is ongeveer even groot als een Blauwe Reiger, maar met een

slankere lichaamsbouw en een spierwit verenkleed. Ze hebben zwarte poten en een oranje bek. Grote Zilverreigers werden in de voorbije eeuwen nog harder vervolgd dan Blauwe Reigers. Het duurde dan ook nog veel langer vooraleer die soort ook langzaam uit het dal kon klimmen. De laatste jaren lukt dat steeds beter. Grote Zilverreigers broeden niet in de streek. We zien de soort hier op trek in lente en herfst en tijdens de winter. In recente winters zit er een handvol exemplaren in de regio. Je kan ze zien in weilanden, maar ook op akkers. Grote Zilverreigers eten graag kleine knaagdieren (net als Blauwe Reigers trouwens) en die vinden ze in akkers en weilanden. Even goed gaan ze vissen in ondiep water, maar die habitat is bij ons niet veel te vinden. De Grote Zilverreigers die we hier zien, zijn vooral afkomstig van toenemende broedpopulaties in Centraal- en Oost-Europa.

Grote zilverreiger - foto's Johan Ooghe

NIEUWS UIT DE RESERVATEN

FLORISTISCH ONDERZOEK IN KLUYSBOS EN MARKVALLEI – 2025. Door Luc Meert

In onze reservaten wordt hard gewerkt door vrijwilligers van vzw De Mark en de Natuurpunt-terreinploegen. Maar er is soms te weinig opvolging van de uiteindelijke resultaten d.m.v. inventarisaties van planten en dieren. We waren dan ook verheugd om voorbij lente een groep (vooral Franstalige) botanisten te mogen verwelkomen voor een planteninventarisatie in de reservaten Kluysbos en Markvallei. De groep, onder leiding van Michel Faucq uit Edingen, werd in het Kluysbos begeleid door mezelf (als conservator Kluysbos), en in de Markvallei door Chris Sterckx (conservator aldaar), Dr. André Prové en ikzelf.

Leuk detail: Eind jaren '90 was natuurkenner Michel Faucq mijn praktische mentor ("peter") tijdens mijn jaar studie voor natuurgids!

En de bevindingen?

Kluysbos – bezocht op 24/3 en 31/3/2025

Volgende delen werden onderzocht als afzonderlijke eenheden: zone rond de benedentoeegang, het lager gelegen nat bos, het hoger droog bos, en het (eerder droge) stuk van het Karkoolbos dat tot het Kluysbos-reservaat behoort.

Dat leverde 4 lijsten met plantensoorten op. Die zijn natuurlijk niet volledig, gezien de inventarisatie enkel op 2 dagen in de lente plaatsvond.

Uiteraard vallen vooral de tapijten op met typische voorjaarsbloeiers: Bosanemoon, Wilde hyacint, Daslook, ...

Vooral het lagere natte deel van het Kluysbos leverde enkele “speciallekes” op:

- Tongvaren: valt op door zijn grote tongvormige bladeren. We zijn verwonderd om die hier in het bos te zien en niet op een muur of rotswand
- Gewone vogelmelk
- Heelkruid: zeldzame oud-bosindicator. In de middeleeuwen werd het gebruikt bij inwendige bloedingen, wonden, kneuzingen, enz.; het bevat wel werkzame stoffen, maar wordt niet meer toegepast in moderne geneeskunde.
- Eenbes: vrij zeldzaam, nog niet in bloei in maart. We hebben wel een bloeiende eenbes gezien in april.

Conclusies:

De botanisten beschouwen het Kluysbos als een merkwaardig natuurgebied en hebben enkele voorstellen ter verbetering:

- Het aantal planten, die gunstig zijn voor bestuivers in de lente en/of veel vruchten dragen in het najaar, is momenteel beperkt. Daarom suggereren ze om bij nieuwe aanplantingen enkele specifieke soorten te voorzien, zoals Eenstijlige meidoorn, Sporkehout, Mispel, ...
- De hogere zone vlak boven het Kluysbos wordt best ingericht als bufferzone, wat de plantendiversiteit zou verhogen en de erosie en inspoeling van stikstof in het bos zou tegenhouden.

Markvallei – bezocht op 9/6/2025

De Markvallei is een uitgestrekt en erg verspreid lappendeken van reservaatpercelen met verschillende biotopen en beheersvormen en dus verschillende vegetatietypes. Aangezien de botanistengroep wegens tijdsgebrek het gebied maar één keer kon bezoeken, werd de inventarisatie beperkt tot één floristisch topperceel: het “groot hooiland” (met direct aanpalende randzones).

En ... ze hadden er hun handen en ogen mee vol. We ontvingen 1 soortenlijst voor het gehele gebied.

Onder de zeldzame soorten noteren we:

- Grote ratelaar: halfparasiet op grassoorten
- Bosbies, Waterbies, Zeegroene muur
- Gevleugeld helmkruid (Rivierhelmkruid)
- Spijtig genoeg waren de botanisten wat te laat om de (dit seizoen enige) bloeiende orchidee die ik eerder in mei had gevonden op dit perceel te kunnen zien en te determineren,. Het betrof ofwel een Vleeskleurige orchis ofwel een Brede orchis.

grote ratelaar

gevleugeld helmkruid

vleeskleurige orchis

Ook hier enkele voorstellen ter verbetering:

- Eventueel vruchtdragende bomen en heesters aanplanten langs de perceelsranden.
- Invasieve exoten bestrijden, hier: Reuzenbalsemien, en vooral Japanse duizendknoop aanwezig op een terrein vlak naast het reservaatperceel.

De groep wenst vzw De Mark proficiat met het beheer van het perceel en zijn merkwaardige planten.

Luc Meert, Conservator Kluysbos vzw De Mark

EDUCATIEF NATUURBEHEER

Ook in het najaar 2025 kregen we i.k.v. “educatief natuurbeheer” hulp van de **Galmaardse scholen** en voor het 3^e jaar op rij kwam er grote hulp door de samenwerking met **Steinerschool Gent**.

Op 23, 24 en 25 september 2025 namen er 70 leerlingen van het derde jaar middelbaar onderwijs aan deel, begeleid door een 10-tal leerkrachten en evenveel medewerkers van vzw De Mark.

STEINERSCHOOL
GENT

Met veel enthousiasme werd er 3 dagen met mankracht, machines en paarden gewerkt.

Voor de vzw De Mark was het uiteraard een gedroomde kans om een aantal werken, die bij gebrek aan mankracht niet uitgevoerd geraakten, toch te realiseren.

Ieder jaar komen de leerlingen uit het vijfde en zesde leerjaar van onze basisscholen een handje toesteken in onze natuurgebieden.

Dan is het hun taak het gemaaide gras met draagberries af te voeren, zodat de bodem kan verschrallen. Zo worden forse groeiers afgeremd en krijgen kleine plantjes en trage groeiers ook een kans. Het resultaat is een rijkere fauna en flora.

Als beloning mogen de kinderen op een andere dag een gedicte ontdekkingstocht door het natuurgebied verwachten.

Agenda voorjaar 2026:

- GBS Galmaarden

--> 13 mei 2026: begeleide wandeling voor het 6de leerjaar

--> 26 juni 2026: werkdag voor het 5de leerjaar

- SC De Knipoog Tollembeek

--> 11 mei 2026 (voormiddag): wandeling voor het 5de leerjaar

--> 11 mei 2026 (namiddag): wandeling voor het 6de leerjaar

- GO! BS Markevallei Herne

--> 1 juni 2026: wandeling

BEHEERDAGEN

ZIN OM TE HELPEN IN ONZE NATUURGEBIEDEN TIJDENS 1 VAN ONZE BEHEERDAGEN? ALTIJD WELKOM!

Onze werkdagen vinden plaats **elke 2^e zaterdagvoormiddag** van de maand.

Als je graag op de hoogte bent van waar er gewerkt wordt en wat er te doen is, graag een telefoontje of een bericht aan Luc N. op 0494/ 48 26 64.

Zaterdagen waarop de werkdagen doorgaan van
8u30 tot 12u30:

**10 januari , 14 februari , 14 maart, 11 april, 09 mei,
13 juni en 11 juli**

Terugblik 'Vriend van het groene lint'

Op zaterdag 22 november hadden we naar goede gewoonte onze jaarlijkse actie "Vriend van het Groene lint" met de bedoeling streekgebonden planten, struiken en bomen aan te bieden aan mensen die hun tuin of een stuk grond verder willen inrichten met aandacht voor de natuur en de streek.

Nieuw was dat men dit jaar de planten zowel in Galmaarden als in Gooik kon ophalen.

We mogen spreken van een heel succesvolle editie! In totaal werden ongeveer **740 plantjes** verkocht, waaronder 73 fruitbomen, 550 stuks bosplantsoen en 113 stuks kleinfruit.

Wij willen iedereen bedanken die meegeholpen of deelgenomen heeft aan deze actie.

Ook een bijzondere dank aan het gemeentebestuur van Pajottegem en de technische dienst van Gooik en Galmaarden voor het ter beschikking stellen van hun gemeentelijke loods.

STEUN HET RESERVATENFONDS

Koop een nestkastje of fruitsap uit de reservaten.

Wie heeft er nog een plekje voor een nestkastje?
Stevige nestkastjes voor koolmezen, pimpelmezen, mussen te koop: **20€/ stuk**

Wie wil er een vaatje natuurlijk, vers geperst appelsap?

Te koop: **vaatje van 5 liter = 13€**

mail naar info@vzwdemark.be

Via gift - Voor het eigen reservatenfonds zie www.vzwdemark.be

Bij elke gift vanaf 40 euro ontvang je een fiscaal attest.

vzw De Mark koopt samen met Natuurpunt vzw verschillende natuurreservaten aan. Het betreft het "Kluysbos" in Galmaarden, de "Markvallei" deels in Galmaarden en deels in Geraardsbergen en het "Hof ten Berg" eveneens deels in Galmaarden en deels in Geraardsbergen. De restfinanciering wordt door vzw De Mark gedragen.

Giften voor het Reservatenfonds zijn welkom op rekeningnummer BE56 2930 2120 7588. BIC: GEBABEBB van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met vermelding van het projectnummer van het reservaat;

Project nr. 9954 voor Kluysbos -Galmaarden

Project nr. 9929 A voor Markvallei Vlaams -Brabant

Project Nr. 9978 A voor Hof ten Berg Vlaams -Brabant

Project nr. 9978 B voor Hof ten Berg Oost- Vlaanderen

LIDMAATSCHAP 2026

Vzw De Mark beheert de natuurreservaten het "Kluysbos" in Galmaarden, de "Markvallei" en "Hof ten Berg" deels in Galmaarden en deels in Geraardsbergen.

Door lid te worden van de vereniging steun je onze werking van aankoop en beheer. We verwelkomen je natuurlijk ook met veel plezier op onze activiteiten.

Wil je graag je lidmaatschap voor 2026 vernieuwen of starten? Stort dan **20 euro op rekening BE05 44 12 5182 4175** van De Mark vzw en **noteer in de mededeling je naam, adres (straatnaam, huisnummer en postcode)**. Mail je ons ook jouw naam, voornaam en emailadres aub? Zo kunnen we de mailadressen linken aan de namen van de leden. Hartelijk dank!

V.U. : André Prové Tasseniersstraat 1, 1570 Galmaarden (054/58 92 17) - Layout: Nathalie

